

Cuprins

PARTEA I SINTEZE DE TEORIE. SPEȚE. GRILE

CAPITOLUL I

NOTIUNI GENERALE PRIVIND PROCESUL PENAL ȘI DREPTUL PROCESUAL PENAL. PRINCIPIILE APLICĂRII LEGII PROCESUAL PENALE	15
<i>Secțiunea I. Sinteze de teorie .....</i>	15
1. Procesul penal, mijloc de realizare a justiției penale.....	15
1.1. Definiția procesului penal	15
1.2. Fazele procesului penal.....	16
1.2.1. Noțiune	16
1.2.2. Urmărirea penală	17
1.2.3. Judecata	18
1.2.4. Punerea în executare a hotărârilor penale rămase definitive	18
1.2.5. Organele judiciare care acționează în fiecare fază a procesului penal.....	19
2. Dreptul procesual penal. Legăturile dreptului procesual penal cu alte ramuri de drept.....	20
2.1. Noțiunea, obiectul și sarcinile dreptului procesual penal.....	20
2.2. Legăturile dreptului procesual penal cu alte ramuri de drept.....	20
3. Faptele și raporturile juridice procesual penale.....	21
3.1. Noțiunea și clasificarea faptelor juridice procesual penale	21
3.2. Noțiunea, elementele și trăsăturile raporturilor juridice procesual penale	22
4. Știința dreptului procesual penal. Legăturile științei dreptului procesual penal cu alte științe auxiliare ale dreptului	23
4.1. Noțiunea, obiectul și metodele științei dreptului procesual penal.....	23
4.2. Legăturile științei dreptului procesual penal cu alte științe auxiliare ale dreptului	23
5. Izvoarele juridice ale dreptului procesual penal. Interpretarea normelor juridice procesual penale	24
5.1. Izvoarele juridice ale dreptului procesual penal.....	24
5.2. Interpretarea normelor juridice procesual penale.....	27
6. Aplicarea legii procesual penale în spațiu și timp	29
6.1. Aplicarea legii procesual penale în spațiu.....	29
6.2. Aplicarea legii procesual penale în timp	30
7. Prințipiile fundamentale ale procesului penal în România	31
7.1. Noțiunea de principiu fundamental.....	31
7.2. Sistemul principiilor fundamentale	31
7.3. Conținutul principiilor fundamentale	32
7.3.1. Legalitatea procesului penal	32
7.3.2. Separarea funcțiilor judiciare.....	33

Cuprins

7.3.3. Prezumția de nevinovăție.....	34
7.3.4. Aflarea adevărului	34
7.3.5. <i>Ne bis in idem</i>	35
7.3.6. Principiul obligativității punerii în mișcare și a exercitării acțiunii penale	36
7.3.7. Caracterul echitabil și termenul rezonabil al procesului penal	38
7.3.8. Dreptul la libertate și siguranță.....	39
7.3.9. Dreptul la apărare	39
7.3.10. Respectarea demnității umane și a vieții private.....	40
7.3.11. Limba oficială și dreptul la interpret.....	42
7.3.12. Principiul egalității persoanelor în procesul penal.....	43
<i>Secțiunea a II-a. Spețe .....</i>	47
<i>Secțiunea a III-a. Grile .....</i>	49
CAPITOLUL AL II-LEA	
PARTICIPANȚII ÎN PROCESUL PENAL.....	57
<i>Secțiunea I. Sinteze de teorie .....</i>	57
1. Noțiunea de „participanți în procesul penal”.....	57
2. Organele judiciare	57
2.1. Clasificare	57
2.2. Organele de cercetare penală	57
2.2.1. Considerații preliminare	57
2.2.2. Organizarea și funcționarea organelor de cercetare penală	58
2.2.3. Atribuțiile organelor de cercetare penală în cadrul procesului penal.....	59
2.3. Procurorul	60
2.3.1. Considerații preliminare	60
2.3.2. Organizarea Ministerului Public și principiile care stau la baza desfășurării activității sale.....	60
2.3.3. Atribuțiile Ministerului Public.....	61
2.4. Judecătorul de drepturi și libertăți.....	62
2.4.1. Definiție	62
2.4.2. Atribuții	62
2.5. Judecătorul de cameră preliminară.....	63
2.5.1. Definiție	63
2.5.2. Atribuții	63
2.6. Instanțele judecătorești.....	64
2.6.1. Considerații preliminare	64
2.6.2. Organizarea instanțelor judecătorești.....	64
2.6.3. Compunerea completelor de judecată.....	66
3. Subiecții procesuali principali	68
3.1. Considerații preliminare.....	68
3.2. Suspectul	69
3.3. Persoana vătămată.....	71
4. Părțile	73
4.1. Considerații preliminare.....	73

4.2. Inculpatul	73
4.3. Partea civilă.....	75
4.4. Partea responsabilă civilmente.....	77
5. Succesorii, reprezentanții și substituții procesuali	80
5.1. Succesorii.....	80
5.2. Reprezentanții	81
5.3. Substituții procesuali.....	83
6. Apărătorul în procesul penal	84
6.1. Calitatea de apărător în procesul penal	84
6.2. Asistența juridică	85
6.3. Drepturile și obligațiile avocatului.....	89
6.4. Consultarea dosarului.....	90
7. Alți subiecți procesuali	91
<i>Secțiunea a II-a. Spețe .....</i>	93
<i>Secțiunea a III-a. Grile .....</i>	99
CAPITOLUL AL III-LEA	
ACȚIUNILE ÎN PROCESUL PENAL	107
<i>Secțiunea I. Sinteze de teorie .....</i>	107
1. Acțiunea penală	107
1.1. Noțiune.....	107
1.2. Obiectul și subiecții acțiunii penale	107
1.3. Trăsăturile acțiunii penale.....	108
1.4. Momentele desfășurării acțiunii penale	109
1.4.1. Punerea în mișcare a acțiunii penale.....	109
1.4.2. Exercitarea acțiunii penale.....	111
1.4.3. Stingerea acțiunii penale.....	111
1.5. Continuarea procesului penal.....	121
2. Acțiunea civilă.....	122
2.1. Noțiune.....	122
2.2. Condițiile exercitării acțiunii civile.....	122
2.3. Obiectul și subiecții acțiunii civile	125
2.3.1. Obiectul acțiunii civile.....	125
2.3.2. Subiecții acțiunii civile	128
2.4. Trăsăturile acțiunii civile	131
2.5. Exercitarea acțiunii civile	132
2.5.1. Dreptul de opțiune în exercitarea acțiunii civile.....	132
2.5.2. Exercitarea acțiunii civile la instanța penală	133
2.5.3. Exercitarea acțiunii civile la instanța civilă	134
2.6. Rezolvarea acțiunii civile în cadrul procesului penal	135
2.7. Raportul dintre acțiunea civilă și acțiunea penală	138
<i>Secțiunea a II-a. Spețe .....</i>	140
<i>Secțiunea a III-a. Grile .....</i>	147

CAPITOLUL AL IV-LEA

COMPETENȚA ÎN MATERIE PENALĂ	157
<i>Secțiunea I. Sinteze de teorie .....</i>	157
1. Noțiunea și formele competenței.....	157
1.1. Noțiune.....	157
1.2. Formele competenței.....	157
1.2.1. Clasificare	157
1.2.2. Competență funcțională	157
1.2.3. Competență materială	158
1.2.4. Competență teritorială	159
1.2.5. Competență personală.....	162
1.2.6. Competență specială	163
2. Competența organelor de urmărire penală	164
2.1. Competența organelor de cercetare penală	164
2.2. Competența procurorului	164
3. Competența judecătorului de drepturi și libertăți și a judecătorului de cameră preliminară	165
3.1. Competența judecătorului de drepturi și libertăți	165
3.2. Competența judecătorului de cameră preliminară.....	166
4. Competența instanțelor de judecată.....	167
4.1. Competența judecătoriei	167
4.2. Competența tribunalului.....	167
4.3. Competența tribunalului specializat pentru minori și familie	170
4.4. Competența curții de apel	170
4.5. Competența tribunalului militar	171
4.6. Competența curții militare de apel	172
4.7. Competența Înaltei Curți de Casație și Justiție	172
5. Instituții legate de competență.....	173
5.1. Prorogarea de competență	173
5.1.1. Considerații generale	173
5.1.2. Reunirea obligatorie și reunirea facultativă a cauzelor.....	173
5.1.3. Procedura reunirii cauzelor	174
5.1.4. Disjungerea	176
5.1.5. Chestiunile prealabile	176
5.1.6. Schimbarea încadrării juridice și schimbarea calificării faptei.....	178
5.2. Declinarea de competență, conflictul de competență și excepțiile de necompetență	179
5.2.1. Declinarea de competență	179
5.2.2. Conflictul de competență	179
5.2.3. Excepțiile de necompetență	181
5.3. Incompatibilitatea și remedierea ei	182
5.3.1. Incompatibilitatea	182
5.3.2. Remedierea procesuală ale incompatibilității.....	187
5.3.2.1. Abținerea	187
5.3.2.2. Recuzarea	189
5.3.2.3. Procedura de soluționare a abținerii sau recuzării organelor de cercetare penală	189
5.3.2.4. Procedura de soluționare a abținerii sau recuzării procurorului	190

5.4. Strămutarea	191
5.4.1. Notiunea și temeiul strămutării. Cazuri	191
5.4.2. Procedura strămutării.....	191
5.5. Desemnarea altei instanțe pentru judecarea cauzei (art. 76 C. pr. pen.)	194
<i>Secțiunea a II-a. Spețe .....</i>	<i>195</i>
<i>Secțiunea a III-a. Grile .....</i>	<i>199</i>
CAPITOLUL AL V-LEA	
PROBAȚIUNEA ÎN PROCESUL PENAL	212
<i>Secțiunea I. Sinteze de teorie .....</i>	<i>212</i>
1. Probele în procesul penal	212
1.1. Notiunea și importanța probelor	212
1.2. Clasificarea probelor	212
1.3. Obiectul probațiunii	213
1.3.1. Notiune și clasificare	213
1.3.2. Fapte și împrejurări care formează obiectul probațiunii	214
1.3.3. Faptele și împrejurările care nu trebuie dovedite	215
1.3.4. Alte fapte și împrejurări care pot forma obiectul probațiunii	216
1.3.5. Faptele și împrejurările care nu pot forma obiectul probațiunii	216
1.4. Cerințele probelor	217
1.5. Sarcina probațiunii	218
1.6. Administrarea probelor	219
1.7. Excluderea probelor	221
1.8. Aprecierea probelor	223
2. Mijloacele de probă în procesul penal.....	224
2.1. Notiunea și importanța mijloacelor de probă	224
2.2. Declarațiile subiecților procesuali principali, ale părților și ale martorilor.....	224
2.2.1. Declarațiile suspectului sau ale inculpatului.....	224
2.2.2. Declarațiile persoanei vătămate, ale părții civile și ale părții responsabile civilmente	229
2.2.3. Declarațiile martorilor	233
2.2.3.1. Dispoziții generale	233
2.2.3.2. Dispoziții speciale privind martorii	238
2.2.4. Procedee speciale de obținere a declarațiilor subiecților procesuali principali, părților și martorilor	241
2.3. Identificarea persoanelor și a obiectelor	242
2.4. Metode speciale de cercetare și supraveghere	243
2.4.1. Supravegherea tehnică	244
2.4.2. Obținerea datelor privind tranzacțiile financiare ale unei persoane.....	241
2.4.3. Reținerea, predarea și perchezitionarea trimiterilor poștale	253
2.4.4. Utilizarea investigatorilor sub acoperire sau cu identitate reală și a colaboratorilor	255
2.4.5. Participarea autorizată la anumite activități	257
2.4.6. Livrarea supravegheată.....	259
2.4.7. Obținerea datelor de trafic și de localizare prelucrate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice ori furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului	260

Cuprins

2.4.8. Obținerea de date financiare privind situația finanțieră a unei persoane	262
2.5. Înscrisurile și mijloacele materiale de probă.....	263
2.5.1. Înscrisurile	263
2.5.2. Mijloacele materiale de probă	265
2.6. Procedee de descoperire și de ridicare a înscrisurilor și a mijloacelor materiale de probă....	265
2.6.1. Ridicarea de obiecte și înscrisuri	265
2.6.2. Perchezitia	267
2.6.2.1. Perchezitia domiciliară	267
2.6.2.2. Perchezitia corporală	274
2.6.2.3. Perchezitia vehiculelor	274
2.6.2.4. Perchezitia informatică.....	275
2.6.3. Cercetarea la fața locului	277
2.6.4. Reconstituirea	278
2.7. Constatarea și expertiza	279
2.7.1. Constatarea	279
2.7.2. Expertizele	281
2.7.3. Expertiza medico-legală psihiatrică.....	287
2.7.4. Expertiza toxicologică	291
2.7.5. Expertiza genetică judiciară.....	291
2.7.6. Alte lucrări medico-legale	291
2.7.6.1. Autopsia medico-legală.....	291
2.7.6.2. Exhumarea	292
2.7.6.3. Examinarea medico-legală a persoanei	293
2.7.6.4. Examinarea fizică	293
2.8. Fotografierea și luarea amprentelor suspectului, inculpatului sau ale altor persoane	295
2.9. Alte instituții legate de administrarea probelor în procesul penal.....	295
2.9.1. Comisia rogatorie.....	295
2.9.2. Delegarea	296
2.9.3. Martorii asistenți	297
<i>Secțiunea a II-a. Spețe .....</i>	298
<i>Secțiunea a III-a. Grile .....</i>	303
CAPITOLUL AL VI-LEA	
MĂSURILE PROCESUALE	311
<i>Secțiunea I. Sinteze de teorie .....</i>	311
1. Noțiunea, caracterizarea și clasificarea măsurilor procesuale	311
1.1. Noțiunea și caracterizarea măsurilor procesuale.....	311
1.2. Clasificarea măsurilor procesuale	311
2. Măsurile preventive	312
2.1. Considerații preliminare.....	312
2.2. Dispoziții generale privind măsurile preventive	312
2.2.1. Luarea măsurilor preventive	312
2.2.2. Înlocuirea măsurilor preventive	314

2.2.3. Revocarea măsurilor preventive	316
2.2.4. Încetarea de drept a măsurilor preventive.....	317
2.2.5. Căile de atac împotriva actelor prin care se dispune asupra măsurilor preventive	320
2.2.5.1. Considerații preliminare	320
2.2.5.2. Plângerea împotriva ordonanței organului de cercetare penală sau a procurorului privind măsura reținerii	320
2.2.5.3. Plângerea împotriva procurorului prin care s-a dispus sau s-a prelungit măsura preventivă a controlului judiciar sau a controlului judiciar pe cauțiune.....	320
2.2.5.4. Contestația împotriva încheierilor prin care judecătorul de drepturi și libertăți se pronunță asupra măsurilor preventive în cursul urmăririi penale.....	321
2.2.5.5. Contestația împotriva încheierilor prin care judecătorul de cameră preliminară se pronunță asupra măsurilor preventive în cursul procedurii de cameră preliminară	324
2.2.5.6. Contestația împotriva încheierilor prin care instanța de judecată se pronunță asupra măsurilor preventive în cursul judecății în primă instanță	325
2.3. Măsurile preventive privite în special	327
2.3.1. Reținerea	327
2.3.2. Controlul judiciar	329
2.3.3. Controlul judiciar pe cauțiune	337
2.3.4. Arrestul la domiciliu	339
2.3.5. Arrestarea preventivă	351
2.3.6. Dispoziții generale privind măsurile preventive	363
2.4. Dispoziții speciale privind măsurile preventive aplicabile minorilor	365
2.5. Măsurile preventive aplicabile persoanei juridice.....	366
3. Alte măsuri procesuale	367
3.1. Măsurile de ocrotire	367
3.2. Măsurile de siguranță	368
3.2.1. Obligarea provizorie la tratament medical	368
3.2.2. Internarea medicală provizorie	371
3.3. Măsurile asigurătorii	373
3.3.1. Considerații preliminare	373
3.3.2. Sechestrul penal propriu-zis	376
3.3.3. Notarea ipotecară	380
3.3.4. Poprirea.....	381
3.3.5. Căi de atac	381
3.4. Restituirea lucrurilor	383
3.5. Restabilirea situației anterioare	384
<i>Secțiunea a II-a. Spețe .....</i>	385
<i>Secțiunea a III-a. Grile .....</i>	389
CAPITOLUL AL VII-LEA	
ACTELE PROCESUALE ȘI PROCEDURALE COMUNE.....	402
<i>Secțiunea I. Sinteze de teorie .....</i>	402

Cuprins

1. Noțiunea și clasificarea actelor procesuale procedurale.....	402
1.1. Noțiunea de acte procesuale și acte procedurale.....	402
1.2. Clasificarea actelor procesuale și procedurale	403
2. Citarea. Comunicarea actelor procedurale. Mandatul de aducere	404
2.1. Citarea	404
2.2. Comunicarea altor acte procedurale.....	411
2.3. Mandatul de aducere	411
2.4. Accesul la bazele electronice de date.....	414
3. Modificarea actelor procedurale. Îndreptarea erorilor materiale.	
Înlăturarea unor omisiuni vădite	414
3.1. Modificarea actelor procedurale	414
3.2. Îndreptarea erorilor materiale evidente	414
3.3. Înlăturarea unor omisiuni vădite	415
4. Instituții legate de actele procesuale și procedurale	415
4.1. Termenele	415
4.1.1. Noțiunea și importanța termenelor	415
4.1.2. Clasificarea termenelor	416
4.1.3. Modul de calcul al termenelor	417
4.1.4. Acte considerate ca făcute în termen	418
4.2. Sanctiunile procedurale penale	419
4.2.1. Considerații preliminare	419
4.2.2. Inexistența.....	420
4.2.3. Decădere	420
4.2.4. Inadmisibilitatea	421
4.2.5. Excluderea probelor.....	422
4.2.6. Nulitatele	422
4.3. Cheltuielile judiciare. Amenda judiciară.....	428
4.3.1. Cheltuielile judiciare.....	428
4.3.2. Amenda judiciară.....	430
<i>Secțiunea a II-a. Spețe .....</i>	433
<i>Secțiunea a III-a. Grile .....</i>	438

PARTEA A II-A SOLUȚIILE SPEȚELOR. RĂSPUNSURI GRILE

CAPITOLUL I	
NOȚIUNI GENERALE PRIVIND PROCESUL PENAL ȘI DREPTUL PROCESUAL	
PENAL. PRINCIPIILE APLICĂRII LEGII PROCESUAL PENALE	447
<i>Secțiunea I. Soluțiile spețelor .....</i>	447
<i>Secțiunea a II-a. Răspunsuri grile .....</i>	449

CAPITOLUL AL II-LEA	
PARTICIPANȚII ÎN PROCESUL PENAL.....	450
<i>Secțiunea I. Soluțiile spețelor .....</i>	450
<i>Secțiunea a II-a. Răspunsuri grile .....</i>	456
CAPITOLUL AL III-LEA	
ACȚIUNILE ÎN PROCESUL PENAL.....	457
<i>Secțiunea I. Soluțiile spețelor .....</i>	457
<i>Secțiunea a II-a. Răspunsuri grile .....</i>	465
CAPITOLUL AL IV-LEA	
COMPETENȚA ÎN MATERIE PENALĂ.....	466
<i>Secțiunea I. Soluțiile spețelor .....</i>	466
<i>Secțiunea a II-a. Răspunsuri grile .....</i>	471
CAPITOLUL AL V-LEA	
PROBAȚIUNEA ÎN PROCESUL PENAL	472
<i>Secțiunea I. Soluțiile spețelor .....</i>	472
<i>Secțiunea a II-a. Răspunsuri grile .....</i>	477
CAPITOLUL AL VI-LEA	
MĂSURILE PROCESUALE	478
<i>Secțiunea I. Soluțiile spețelor .....</i>	478
<i>Secțiunea a II-a. Răspunsuri grile .....</i>	483
CAPITOLUL AL VII-LEA	
ACTELE PROCESUALE ȘI PROCEDURALE COMUNE.....	484
<i>Secțiunea I. Soluțiile spețelor .....</i>	484
<i>Secțiunea a II-a. Răspunsuri grile .....</i>	489